

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 8. desember 2011 truffet vedtak i

Sak nr: 120/11 (arkivnr:201100584-16)

Saken gjelder: Klage fra A og B på sorenskriver C ved X tingrett.

Utvalgsmedlemmer: Ina Strømstad (vara)
Randi Grøndalen
Jeppe Normann
Svein J. Magnussen
Bjørn Tørresdal

Offentlighet: Vedtaket er offentlig, jf. offentleglova § 3.

Vedtak: Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver C.

Innledning:

A og B har ved brev 12. september 2011 klaget på sorenskriver C ved X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd og forlikspres. Klagen er forelagt sorenskriver C og klagernes prosessfullmektig, advokat D. Begge har uttalt seg til klagen. Klagerne har supplert klagen i brev 2. oktober 2011.

Saksfremstilling:

Klagen har sitt utspring i en sivil tvist om veirettigheter og ulovlig veisperring. På forsommeren 2011 begjærte klagerne midlertidig forføyning mot E og F. Disse møtte uten prosessfullmektig. Sorenskriver C administrerte rettsmøtene, som ble holdt 17. juni og 17. august 2011. I sistnevnte møte inngikk partene rettsforlik.

Klagerne – A og B – har i hovedsak vist til følgende:

Innledningsvis i det første møtet holdt dommeren hendene for hodet og ga uttrykk for at dette var en vanskelig sak og at han ikke visste hvor han skulle begynne. Dommer C satte opp et forslag til forlik som klagerne ikke kunne akseptere. Han opplyste i den forbindelse at veisperringen ville bli fjernet dersom de skrev under på forslaget. Videre ga han uttrykk for at saken kunne bli kostbar for dem dersom de ikke aksepterte forslaget.

Det ble holdt nytt rettsmøte 17. august. Dette møtet var – i likhet med det første – fullstendig ustrukturert fra dommerens side. Møtet kom etter hvert ut av kontroll. Dommeren utbrøt at han ikke ville bruke mer tid på denne saken fordi han skulle på hytta i det fine været. I tillegg viste han til, som i det første møte, at alternativet var rettslig skjønn. Klagerne følte seg på denne bakgrunn presset til å skrive under forliket.

I brev av 1. desember har klagerne stilt seg uforstående til advokat Ds uttalelse i anledning klagesaken.

Innklagede – sorenskriver C – har i hovedsak vist til følgende:

Innklagede kjenner seg ikke igjen i beskrivelsen av at han holdt hendene for hodet og ga uttrykk for at saken var vanskelig. Saken fremsto som uoversiktlig, og innklagede kan ha gitt uttrykk for dette. Kjemien mellom partene var dårlig, og det var flere opphetete diskusjoner under forhandlingene.

Innklagede foreslo at partene forsøkte å finne en omforent veiløsning. Klagerne ble i den forbindelse gjort oppmerksom på at alternativet var å begjære skjønn etter veiloven. Innklagede la frem et forliksutkast i samsvar med det partene hadde blitt enige om. Advokat D hadde også flere innspill til utkastet. Saken ble utsatt etter ønske fra klagerne.

Før møtet 17. august hadde innklagede gjort advokat D uttrykkelig oppmerksom på at møtet senest måtte avsluttes klokken 1130. Dette ble også tatt opp innledningsvis i møtet. Det ble ikke signalisert noe behov for mer tid. Klagerne krevde en rekke endringer i forliksforslaget fra juni. Dette førte til uryddige diskusjoner, som til dels utartet seg til krangel. For innklagede var det ikke enkelt å få struktur på dette. Ingen av partene signaliserte at de i stedet for forlik ønsket rettens avgjørelse. Partene tok heller ikke hensyn til den angitte tidsrammen for møtet. Rundt klokken 13 ga innklagede uttrykk for at forliksdrøftelsene måtte avsluttes, og at retten måtte avgjøre om veisperringen skulle

fjernes. Uttalelsen om at innklagede ønsket å dra til hytta var ment som et press for å få satt sluttstrek. Etter dette ble de siste stridspunkter bilagt, og rettsforlik ble inngått.

Innklagede forstår at forhandlingene var en frustrerende opplevelse for klagerne. Fra innklagedes side hadde det også vært ønskelig med en bedre struktur under forhandlingene.

Klagerens prosessfullmektig – advokat D – har i hovedsak vist til følgende:

Advokat D husker ikke at dommer C innledet møtet 17. juni slik det er beskrevet av klagerne. C påpekte imidlertid at han hadde problemer med å følge sammenhengen i begge parters saksfremstilling. Etter å ha vært på befaring ga C klare signaler til partene, og deretter ga han en oversikt over hvordan den videre prosess i saken kunne forløpe. Advokat D mener dette ble gjort på en saklig, forståelig og korrekt måte.

I rettsmøtet i august ble det nye forlikstilkastet fra klagerne gjennomgått punktvis, og her holdt C en stram regi. Etter gjennomgang av punkt 3 i forlikstilkastet kom det sterke protester fra motpartene. C konkluderte med at partene ikke klarte å bli enige, og han ba derfor partene om å forberede seg på sluttinnlegg. På dette tidspunkt insisterte klagerne på at forliksforhandlingene måtte fortsette. Forhandlingene tok deretter en mer konstruktiv vending, og partene ble til slutt enige om forlikets ordlyd.

Advokat D kan ikke erindre at klagerne uttrykte noen form for tvil om forliket. Innholdet i forliket ble forholdsvis likt det utkastet som klagerne selv presenterte i andre rettsmøte.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Partene er orientert om retten til å forklare seg muntlig for utvalget, men ingen av dem har bedt om å få avgi forklaring, jf. domstoloven § 238 annet ledd. Tilsynsutvalget har ikke funnet grunn til å pålegge noen av partene å forklare seg for utvalget.

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Klagerne har anført at dommeren har opptrådt i strid med god dommerskikk ved uryddig prosessledelse og forlikspress. Dette er forhold som utvalget kan vurdere.

I forarbeidene til domstoloven kap 12, er det nærmere beskrevet hva som skal være retningsgivende for utvalgets vurdering av dommeratferd.

Utvalget viser bl.a. til Ot.prp. side hvor følgende er uttalt:

God dommerskikk har å gjøre med hvordan en dommer utfører sine oppgaver. God dommerskikk er knyttet til en rekke forhold. For det første vil dommerens opptreden i retten være gjenstand for vurdering. I den forbindelse kan spørsmål om møteledelse, opptreden overfor parter, vitner og andre aktører være av betydning. Videre vil spørsmål om brudd på god dommerskikk kunne komme inn i forbindelse med vurdering av hvordan saksbehandlingen utføres, herunder om dommeren opptrer sendrektig, er dårlig forberedt til møter og mangler organisering av forberedelsen til rettsmøter osv.

Det er en viktig rettesnor for Tilsynsutvalget, om det er påvist forhold som er egnet til å svekke tilliten til domstolene og dommerne, jf. Ot.prp. pkt 11.5.5., 1. avsnitt.

Det må være påvist konkrete forhold over en viss terskel, f.eks. krenkende utsagn eller annen klanderverdig opptreden fra dommerens side, for at utvalget skal kunne reagere med disiplinærtiltak.

Det er uenighet mellom klagerne og innklagede om hvordan rettsmøtene forløp. Klagerens prosessfullmektig gir etter utvalgets oppfatning støtte til innklagedes fremstilling. Etter en samlet vurdering legger retten innklagedes og prosessfullmektigens fremstilling til grunn som mest sannsynlig. Tilsynsutvalget finner ikke tilstrekkelige holdepunkter for at dommeren i den gitte situasjon har utøvet utidig forlikspress.

Sorenskriver C har for øvrig erkjent at han i rettsmøte har gitt uttrykk for at det var en vanskelig sak, og at det ”hadde vært ønskelig om de [rettsmøtene] hadde latt seg gjennomføre på en mer strukturert måte enn hva som var tilfelle.”

Dette er ikke forhold som overstiger terskelen for å kunne reagere med disiplinærtiltak. Utvalget vil bemerke at alle aktører i rettsmøte har et ansvar for ryddig gjennomføring.

Etter dette finner utvalget ikke grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor sorenskriver C.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver C.